

Του Γιατρού - Ψυχιάτρου Τσίγκα Γεωργίου

Ο συγγραφέας Richard Horton σε άρθρο του, που δημοσιεύθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 2020 στο επιστημονικό περιοδικό...

the Lancet, υποστηρίζει ότι «η προσέγγιση στη διαχείριση της εξάπλωσης, αλλά πάνω απ'όλα η παθολογία, της πανδημίας είναι λανθασμένη, επειδή η κρίση της υγείας αντιμετωπίστηκε εστιάζοντας την προσοχή στη μολυσματική ασθένεια και όχι με μια « συνδημική προσέγγιση »

Τι είναι συνδημία και ποια είναι η συνδημική προσέγγιση;

Ετυμολογικά, η «συνδημία» προέρχεται από τους Ελληνικό συν (μαζί) και δήμος , με τη σιωπηρή υπονόηση «νόσημα» (παθολογία). Ο διακριτικός χαρακτήρας μιας συνδημίας είναι στην πραγματικότητα η παρουσία δύο ή περισσότερων συνακόλουθων παθολογιών, οι οποίες αλληλεπιδρούν αρνητικά, επηρεάζοντας αρνητικά τη συγκεκριμένη πορεία της καθεμιάς και αυξάνουν την ευπάθεια.

Διαφορετικές παθολογίες αλληλεπιδρούν στον πληθυσμό: λοίμωξη SARS-CoV-2 και ορισμένες μη μεταδοτικές ασθένειες . Αυτές οι συνθήκες εκδηλώνονται ειδικά εντός των κοινωνικών ομάδων σύμφωνα με πρότυπα ανισοτήτων που έχουν βαθιές ρίζες στην κοινωνία μας. Η συγκέντρωση αυτών των ασθενειών σε φόντο κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων επιδεινώνει τις αρνητικές επιπτώσεις κάθε μεμονωμένης ασθένειας.

Μια «συνδημική προσέγγιση» εξετάζει τις συνέπειες στην υγεία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ ασθενειών και των κοινωνικών, περιβαλλοντικών ή οικονομικών παραγόντων που προάγουν αυτήν την αλληλεπίδραση και επιδεινώνουν την ασθένεια. Η κατανόηση αυτών

των μηχανισμών είναι σημαντική για την πρόγνωση, τη θεραπεία και την πολιτική υγείας Covid-19: ο άνισος αντίκτυπος της λοίμωξης SARS-CoV-2

Η επιδημία Covid-19 έχει πολύ άνισες συνέπειες μεταξύ των κοινωνικών τάξεων, συνέπειες που αυξάνονται από τον κίνδυνο μετάδοσης και σοβαρής νόσησης στον ιό. Η γνώση των μηχανισμών για τη δημιουργία τέτοιων ανισοτήτων είναι το πρώτο βήμα στην υιοθέτηση κατάλληλων πολιτικών και δράσεων.

Η πανδημία είναι κοινωνικά άνιση σε συχνότητα :

- με την οποία κάποιος θα μολυνθεί με τον ιό SarsCov2
- με την οποία κάποιος αρρωσταίνει και επιδεινώνεται από το COVID-19 και μετά νοσηλεύεται
- με την οποία κάποιος πεθαίνει από το COVID-19,
- με την οποία αντιμετωπίζονται εμπόδια στη θεραπεία για το COVID-19
- με την οποία αντιμετωπίζονται εμπόδια στη θεραπεία άλλων νόσων εκτός του COVID-19.

Ανισότητες στην υγεία κατά τη διάρκεια της πανδημίας

Έχουμε δυο καταστάσεις:

Την πτυχή της αναβολής της θεραπείας για προβλήματα υγείας χωρίς Covid-19, σχετικά με τη διαχείριση χρόνιων παθήσεων κατά τη διάρκεια της έκτακτης ανάγκης του Covid-19 και Την υποβοηθούμενη φροντίδα σε άτομα με χρόνιες παθήσεις, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξειδικευμένη φροντίδα και τη παρακολούθηση. Η πιο περιορισμένη μείωση της θεραπευτικής προσκόλλησης οφείλεται εν μέρει στο ηλεκτρονικό σύστημα συνταγογράφησης που οδήγησε, (όπως ήταν επιθυμητό), σε δραστηκή μείωση των σωματικών επαφών μεταξύ ασθενών και ιατρών και από την άλλη πλευρά, να αποτύχει ένας θεμελιώδης διάλογος μεταξύ των δύο μερών. Η μείωση των ποσοστών πρόσβασης στα τμήματα έκτακτης ανάγκης και η νοσηλεία, που παρατηρήθηκε, εν μέσω πανδημίας, δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως θετικό αποτέλεσμα υγείας, αλλά ως μειωμένη προσβασιμότητα στις υπηρεσίες υγείας.

Αν και τα δεδομένα πρέπει να επιβεβαιωθούν με μια πιο εκτεταμένη παρατήρηση με την πάροδο του χρόνου, στο 2020 παρατηρήθηκε αύξηση της πρόωρης θνησιμότητας. Στην τρέχουσα φάση της πανδημίας είναι απαραίτητο οι υπηρεσίες να οργανωθούν για να εγγυηθούν τόσο τη φροντίδα για τους ασθενείς Covid-19 όσο και τη συνέχεια της περίθαλψης για τους χρόνιους ασθενείς. Διαφορετικά, η «επιβράδυνση» στη φροντίδα των χρόνιων παθήσεων θα προσθέσει στον άμεσο αντίκτυπο της πανδημίας στην υγεία των πολιτών, με πολύ αρνητικό αποτέλεσμα: οι χρόνιες ασθένειες τους καθιστούν πράγματι πιο ευαίσθητους σε σοβαρές μορφές μόλυνσης το αντίστροφο επίσης είναι ότι το Covid-19 προδιαθέτει στην επιδείνωση προϋπάρχουσων χρόνιων παθήσεων.

«Το COVID-19 δεν είναι πανδημία. Είναι μια συνδημία ... Μια συνδημία δεν είναι απλώς συννοσηρότητα. Η κατάσταση χαρακτηρίζονται από βιολογικές και κοινωνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ συνθηκών και καταστάσεων, αλληλεπιδράσεις που αυξάνουν την ευαισθησία ενός ατόμου να βλάψει ή να επιδεινώσει τα αποτελέσματα της υγείας του. Στην περίπτωση του COVID-19, η παρέμβαση σε μη

μεταδοτικές ασθένειες είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή συγκράτηση την πανδημίας» .

Η άλλη πανδημία: ο ιός έχει φέρει νέες περιπτώσεις ψυχικής δυσφορίας

Η συνδημία

Είναι αυτό που οι ειδικοί αποκαλούν «η τέλεια καταιγίδα». Λόγω των επιπτώσεων της στην υγεία, τις κοινωνικές συνήθειες και την παγκόσμια οικονομία, που προκαλεί μια συνδημία : η επιδημία δεν είναι μόνο η υγειονομική περίθαλψη, αλλά έχει οικονομικές, συναισθηματικές και πολιτιστικές επιπτώσεις, όπως και να λειτουργήσει ως ένας άνευ προηγουμένου πολλαπλασιαστής ψυχικών ασθενειών. Ένα κακό που φαίνεται να επηρεάζει τόσο αυτούς που είχαν Covid όσο και αυτούς που δεν έχουν αρρωστήσει. Οι μισοί από τους μολυσμένους ανθρώπους έχουν ψυχιατρικές διαταραχές με 42% επίπτωση άγχους ή αϋπνίας, 28% της μετατραυματικής διαταραχής στρες και 20% της ιδεοψυχαναγκαστικής διαταραχής. Επιπλέον, το 32% αυτών που έχουν έρθει σε επαφή με τον ιό εμφανίζουν συμπτώματα κατάθλιψης, μια συχνότητα έως και πέντε φορές υψηλότερη από ό, τι στον γενικό πληθυσμό. Η συνδημία από το Covid-19 και τα ψυχολογικά προβλήματα επηρεάζουν επίσης εκείνους που δεν επηρεάστηκαν άμεσα από τον ιό: το οικογενειακό ιστορικό δείχνει τουλάχιστον το 10% θα αντιμετωπίσουν κατάθλιψη μέσα σε ένα χρόνο. Η οικονομική κρίση που προκαλείται από την πανδημία με τη σειρά της αυξάνει την ψυχική δυσφορία σε ολόκληρο τον πληθυσμό: ο κίνδυνος κατάθλιψης διπλασιάζεται σε εκείνους με μικρό εισόδημα και τριπλασιάζεται σε αυτούς που είναι άνεργοι.

Νέες περιπτώσεις κατάθλιψης

Εκτιμάται ότι θα υπάρξουν νέες περιπτώσεις κατάθλιψης λόγω πανδημικής ανεργίας, αλλά η κατάσταση θα μπορούσε ακόμη και να επιδεινωθεί επειδή όλες οι συνθήκες υγείας, συναισθηματικής και κοινωνικής ευθραυστότητας που δημιουργούνται στη χώρα αυξάνονται και πολλαπλασιάζονται οι αρνητικές τους συνέπειες εκθετικά στην ψυχοφυσική ευημερία του πληθυσμού. Υψηλού κινδύνου κυρίως είναι οι γυναίκες , νέοι και ηλικιωμένοι. Οι πρώτες έχουν ήδη μεγαλύτερη προδιάθεση για κατάθλιψη και περισσότερο επηρεασμένες από κοινωνικές και εργασιακές επιπτώσεις. Οι νέοι ηλικίας 16 έως 34 ετών, που έχουν δει την κοινωνική τους ζωή να αλλάζει με το κλείσιμο των γυμνασίων και των πανεπιστημίων και υποφέρουν από τις επιπτώσεις της κρίσης στην απασχόληση και τη δυνατότητα εισόδου στον κόσμο της εργασίας και οι ηλικιωμένοι, πιο εύθραυστοι απέναντι σε μολύνσεις και ψυχικές διαταραχές.

Οι τελετές εξαφανίστηκαν

Έως και 10% αυτών που έχουν χάσει ένα αγαπημένο πρόσωπο λόγω του Covid-19 θα αντιμετωπίσει ένα περίπλοκο πένθος που θα διαρκέσει πάνω από 12 μήνες, επίσης και λόγω των κανόνων περιορισμού της μετάδοσης , που έχουν αποτρέψει πολλούς από το να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τον πόνο, με τον περιορισμό ο συγγενής να παραστεί για το τελευταίο αποχαιρετιστήριο .

Ανεργία

Οι εκτιμήσεις δείχνουν απώλεια 10% του ΑΕΠ για τη χώρα μας και απότομη αύξηση της

φτώχειας και της ανεργίας, στοιχεία που κυριολεκτικά λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές ψυχικών διαταραχών: η πιθανότητα κατάθλιψης διπλασιάζεται μεταξύ ατόμων με χαμηλό εισόδημα, τριπλασιάζεται μεταξύ των ανέργων. Περισσότεροι άνεργοι ισοδυναμεί με αύξηση περιπτώσεων κατάθλιψης μόνο λόγω της απώλειας εργασίας που δημιουργείται από τη τρέχουσα οικονομική κρίση. Οικογένειες που βρίσκονται σε απόλυτη φτώχεια, αυξάνονται συνεχώς, ενώ άλλες οικογένειες ζουν αποκλειστικά χωρίς εργασία. Η οικονομική δυσφορία προκαλεί ψυχική ασθένεια, όπως επίσης πιστοποιείται από τη σημαντική αύξηση των πωλήσεων ψυχοτρόπων φαρμάκων που καταγράφηκαν τους τελευταίους μήνες.

Οι θεραπείες

Αντιμετωπίζουμε, λοιπόν, αληθινά ένα πρωτοφανές σύνδρομο, στο οποίο μπορούμε να αντιδράσουμε, βελτιώνοντας τη φροντίδα και τη θεραπεία των ασθενών. "Σε αντίθεση με αυτό που συνέβη τους πρώτους μήνες της πανδημίας, όταν μειώθηκαν οι επισκέψεις και οι υπηρεσίες υγείας σε μονάδες ψυχικής υγείας, τώρα είναι απαραίτητο να στοχεύσουμε στην ενίσχυση των υπηρεσιών και είναι απαραίτητο να είμαστε όσο το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες.